

Nr 562.

Av herr **Lindberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 326, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor, m. m.

I framställning till Kungl. Maj:t ha bl. a. begärts ändrade grunder för statsbidrag till de erkända arbetslöshetskassorna. Sålunda har föreslagits, att den övre gränsen för daghjälpbidraget måtte slopas. Kungl. Maj:t har icke funnit anledning föreslå riksdagen sådan ändring.

Arbetslöshetskassornas delegerade ha ansett, att denna gräns vid en krisartad arbetslöshet innebär risk för att kassorna icke kunna fullgöra sina förpliktelser mot de försäkrade. Vid en mera normal arbetslöshet är risken för att komma upp till 35 understödda dagar per årsmedlem ringa, medan däremot vid en svårartad arbetslöshetskris ett överskridande av denna maximigräns kan befäras. Genom att gränsen finnes blir det i själva verket så att då kassorna som bäst behöva statsbidraget för att kunna fullgöra sina förpliktelser minskar detta stöd.

De som pläderat för en annan uppfattning, till vilken även föredragande statsrådet anslutit sig, anse bl. a., att vid en krisartad arbetslöshet samhället ändock måste träda hjälpende emellan på annat sätt och det skulle även finnas möjlighet att vid sådant fall vidtaga åtgärder till förhindrande av att kassa icke skulle kunna fullgöra sina åtaganden. Det riktigaste är väl dock, att kassorna erhålla begärd garanti och göras oberoende av särskilda beslut, vilka kunna te sig ovissa.

Arbetslöshetsförsäkringens princip är ju den, att försäkringen skall utgöra ett skydd vid arbetslöshetsfall av begränsad långvarighet. Med anledning härav kan en kassamedlem icke uppbära daghjälp för mera än 156 dagar per 12-månadsperiod. En stor del kassor ha med hänsyn till arbetslöshetsriskerna och även med hänsyn till medlemmarnas förmåga att erlagga avgifter måst begränsa understödstiden ned till 90 understödsdagar per 12-månadersperiod. Då man således på detta sätt har en gräns, som förhindrar att en arbetslöshetsförsäkrad kan erhålla understöd från försäkringen längre tid än högst 156 dagar och år, frågar man sig vad anledning det kan vara att samtidigt förhindra att varje försäkrad skall kunna komma i åtnjutande av denna förmån. Hindret, som ligger i den övre statsbidragsgränsets bibehållande, måste sålunda framstå som inkonsekvent.

Genom nuvarande anordning kunna i själva verket de kassamedlemmar, som senast drabbats av arbetslöshet under ett svårt arbetslöshetsår, bli lidande, trots att de längst fullgjort sina skyldigheter gentemot försäkringen. Dag-hjälpsbidraget bör därför konstrueras så att det lämnar garanti till samtliga försäkrade. Detta kan uppenbarligen icke med säkerhet ske, om den övre gränsen bibehålles. Därest katastrof arbetslöshet kan undvikas, innebär 35-dagars-gränsens slopande ej några ökade anspråk på statskassan, men medför större trygghet för de erkända arbetslöshetskassorna och deras medlemmar. Under sådana förhållanden synes det fullt befogat att tillmötesgå kassornas framställning på denna punkt.

På grund av ovanstående tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen ville vidtaga sådan ändring av förordningen av den 15 juni 1934 (nr 265), att den övre gränsen för dag-hjälpsbidragets utgående slopas, samt

att utskottet ville föreslå härav föranledd ändring i nu gällande »Bilaga till förordningen den 15 juni 1934» (nr 265) med tillhörande särskilda bestämmelser.

Stockholm den 17 oktober 1946.

Carl Lindberg.